

Portald'Història

LA TRANSICIÓ DEMOCRÀTICA (1975 - 1982)

2. El Govern d'Adolfo Suárez i la Constitució de 1978

Adolfo Suárez, nou President

Adolfo Suárez fou nomenat **President del Govern** pel Rei el 3 de juliol de 1976. Fou President fins al febrer de 1981.

Suárez, de 44 anys, provenia dels **sectors més moderats i aperturistes** del franquisme.

Abans havia estat **Director General de TVE** (1969-73) i **Ministre Secretari General del Movimiento** (1975-76).

Adolfo Suárez González

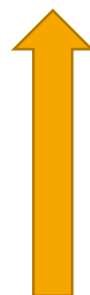
Nascut a Cebreros (Àvila) el 25 de setembre de 1932
Mort a Madrid el 23 de març de 2014

Fou el màxim responsable i conductor de la **transició política** des del règim franquista a un règim democràtic de dret i amb pluralitat de partits.

Va comptar amb el suport total del **Rei Juan Carlos** i, per tant, amb l'adhesió i fidelitat de **l'Exèrcit**.

La Ley para la Reforma Política de 1976

El 15 de desembre de 1976 el govern de Suárez va sotmetre a referèndum la **Ley para la Reforma Política**, que donava de fet el punt d'inici al procés de la transició.

Diario 16
**ADIOS
DICTADURA
ADIOS**
La oposición democrática desconfía
Hoy se fija el referéndum

Un mes abans, les **Cortes Españolas** havien aprovat el projecte, donant peu així a la seva pròpia dissolució i al desmantellament del **Movimiento Nacional**.

El referèndum per a la Reforma política

La **Ley para la Reforma Política** fou, paradoxalment, l'última "Ley Fundamental" del franquisme, que permetia una transició pacífica amb la idea de passar "de la ley a la ley" sense trencar la "legalitat franquista".

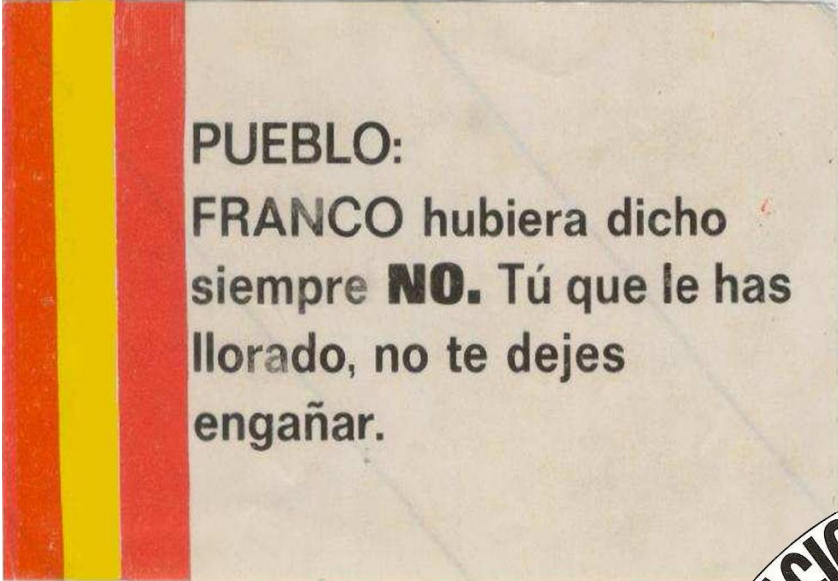
Sobre un cens de 22.640.000 electors (homes i dones majors de 21 anys), va votar el **77,8%**, del qual un **94,17% va votar SÍ** (16,573.000 vots) i un **5,83 % va votar NO, en blanc o nul** (1.026.000 vots).

L'aprovació de la **Reforma Política** comportava, entre d'altres principis:

- ⇒ el retorn al concepte de **sobirania popular**.
- ⇒ un **Parlament bicameral** amb funcions legislatives escollit per **sufragi universal**.
- ⇒ l'inici d'una **reforma constitucional**.

La campanya del referèndum

El Govern va utilitzar intensament tots els mitjans de propaganda per garantir **la participació i el vot afirmatiu** al projecte, sobretot pel seu control sobre **TVE**.

PUEBLO:
FRANCO hubiera dicho siempre **NO**. Tú que le has llorado, no te dejes engañar.

Exemples de propaganda per al referèndum del **15 de desembre de 1976**.

La **Falange** demanant el **NO**, el **Partido del Trabajo de España** (comunista) demanant l'**abstenció**, i **propaganda institucional** del Govern demanant el **SÍ**.

Les eleccions generals de 1977

L'aprovació de la Llei de Reforma Política també va portar a la celebració a Espanya, per primera vegada des de la Segona República, d'unes **eleccions generals a Corts democràtiques**.

Convocatòria d'**eleccions generals** per al dia **15 de juny de 1977** (per a les dues Cambres: el Congrés dels Diputats, i el Senat).

Prèviament a la celebració de les eleccions, es va engegar un intens procés de **legalització i configuració dels partits polítics** del tot el ventall ideològic (dretes – centre – esquerres).

El poble torna a les urnes: 15 de juny de 1977

Adolfo Suárez va crear la **UCD** (Unión de Centro Democrático), que aplegava els sectors més moderats del franquisme, i grups liberals i del centre – dreta demòcrata i demòcrata – cristians.

Manuel Fraga va formar l'**AP** (Alianza Popular), que agrupava la dreta espanyola i els sectors provinents de l'antic *Movimiento Nacional*.

Felipe González i **Alfonso Guerra** encapçalaven l'opció socialista i socialdemòcrata del **PSOE** (Partit Socialista Obrer Espanyol).

La difícil i sorprenent legalització del **PCE** (abril de 1977) va permetre la participació a les eleccions del comunistes, amb **Santiago Carrillo** com a secretari general. Dolores Ibárruri "La Pasionaria" va tornar de l'exili i fou escollida diputada per Astúries.

**PACTE DEMOCRÀTIC
PER CATALUNYA**

A nivell regional, van ser presents partits històrics com el **Partit Nacionalista Basc** (PNB) o **Esquerra Republicana de Catalunya** (ERC) o bé de recent creació com **Convergència Democràtica de Catalunya** liderada per Jordi Pujol.

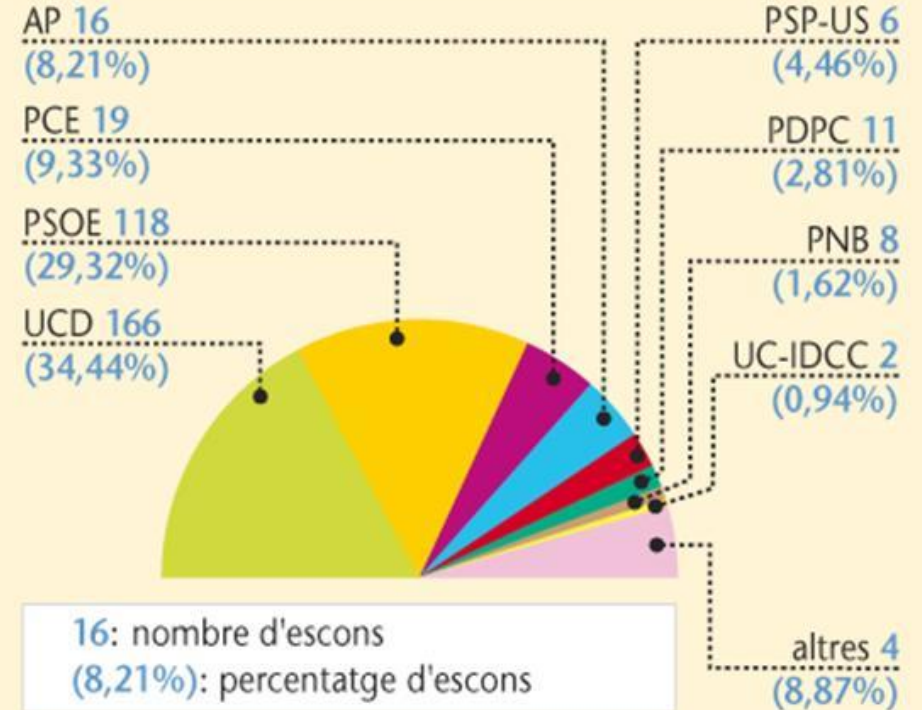
La victòria de la UCD

La **UCD** d'Adolfo Suárez va obtenir una contundent **victòria** en el conjunt de l'Estat, mentre que a **Catalunya** la força política més votada fou el **PSC**.

UCD – 166 escons
PSOE – 118 escons
PCE – 19 escons
AP – 16 escons
PDPC – 11 escons
PNB – 8 escons

- Sobre un Congrés de 350 escons, la **UCD** tenia una àmplia **majoria però no absoluta**.
- La coalició nacionalista catalana **PDPC** (Pacte Democràtic per Catalunya) era liderada per **Convergència Democràtica de Catalunya**

ELECCIONS DEL 1977 A ESPANYA

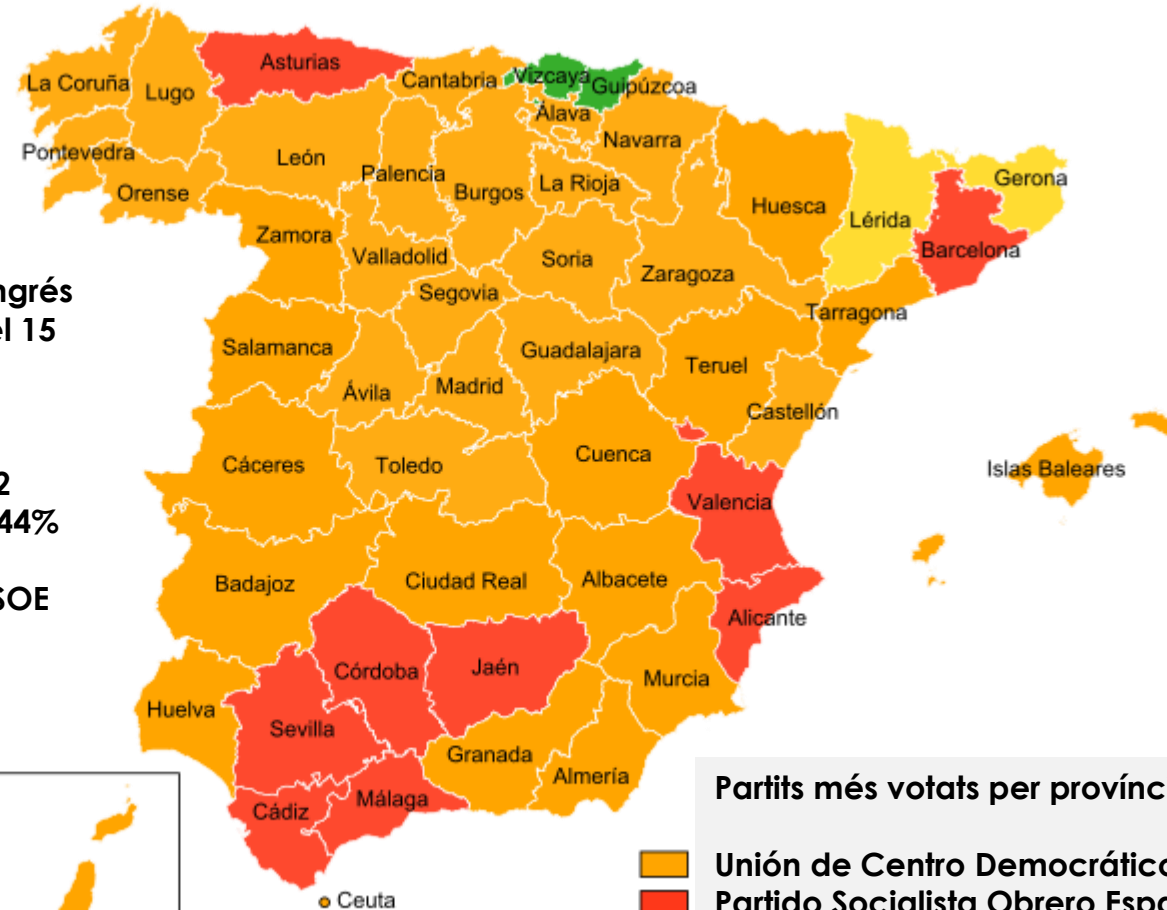

ELECCIONS GENERALS DE 1977

Eleccions generals al Congrés
dels Diputats i al Senat del 15
de juny de 1977.

Participació: 78,83%
Cens electoral: 23.583.762
Partit més votat: UCD (34,44%
dels vots vàlids)
Segon partit més votat: PSOE
(29,32%)

Partits més votats per províncies:

- Unión de Centro Democrático (UCD)
- Partido Socialista Obrero Español (PSOE)
- Pacte Democràtic per Catalunya (PDPC)
- Partido Nacionalista Basco (PNB)

L'aprovació de la Constitució de 1978

El principal encàrrec que tenia el nou Parlament era la redacció i aprovació d'una **Constitució** que ordenés la democràcia espanyola sota el paràmetres d'un **Estat social i de dret**.

El Parlament va nomenar una **Ponència** formada per 7 diputats per redactar el text constitucional. Foren coneguts com els "**Pares de la Constitució**".

Una vegada redactada, debatuda i aprovada la nova Constitució a les Corts, amb el consens de la gran majoria de forces polítiques parlamentàries, fou sotmesa a referèndum popular el **6 de desembre de 1978**, amb va obtenir un **87%** dels vots favorables.

Els "pares de la Constitució". A dalt: Gabriel Cisneros, Pedro Pérez-Llorca i Miguel Herrero (**UCD**). A sota: Miquel Roca (**PDPC**), Manuel Fraga (**AP**), Jordi Solé (**PCE**) i Gregorio Peces-Barba (**PSOE**).

La Constitució de 1978

La nova Constitució definia Espanya com una **monarquia parlamentària** i un **Estat de dret, democràtic i plural**, i garantia els drets i llibertats fonamentals dels ciutadans i la **separació dels poders de l'Estat, la independència del poder judicial, així com la separació entre Església i Estat**.

La Constitució obria la porta a la **descentralització de l'Estat** amb les **autonomies basca, gallega i catalana**, i encetant el procés d'autonomia de la resta de regions de l'Estat.

Aprovada la Constitució, calia votar un nou Parlament i per tant un nou executiu. Van ser convocades **noves eleccions legislatives** per al dia **1 de març de 1979**.

CONSTITUCION ESPAÑOLA

Aprobada
POR LAS CORTES
EL 31 DE OCTUBRE
DE 1978

Les eleccions generals de març de 1979

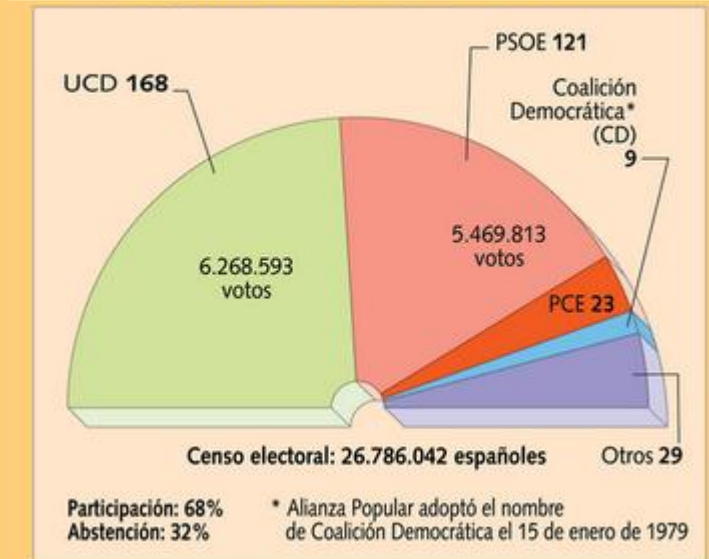
En aquestes eleccions va tornar a obtenir la victòria la **UCD** d'Adolfo Suárez (168 escons), seguit del **PSOE** (121 escons) i el **PCE** (23 escons). L'**AP** de Manuel Fraga es va presentar amb el nom de **Coalición Democrática** (10 escons).

El partit més votat a Catalunya fou de nou el **PSC** (Partit dels Socialistes de Catalunya, amb 18 diputats).

A Catalunya es va presentar per primera vegada la coalició **CiU** (**Convergència Democràtica de Catalunya + Unió Democràtica de Catalunya**, anomenada "**Convergència i Unió**"). Va obtenir 8 escons al Congrés, amb més de 480.000 vots.

Eleccions generals de l'1 de març de 1979

Les eleccions municipals d'abril de 1979

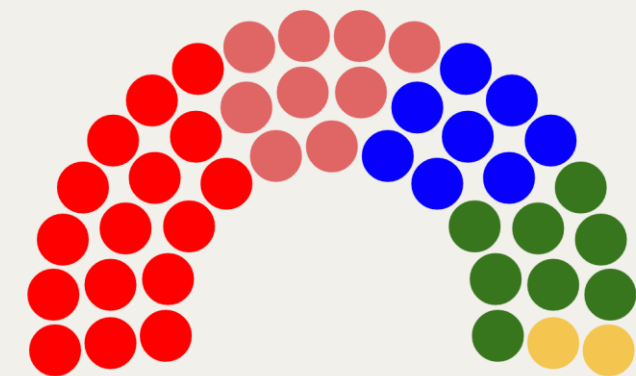
L'abril de 1979 es van celebrar les **primeres eleccions democràtiques als Ajuntaments** des de l'etapa de la Segona República. En general, es va produir un **triomf dels partits d'esquerra** a gran part de l'Estat, sobretot a les capitals de província.

→ A Catalunya la victòria va ser per al **Pacte de Progrés** (coalició formada per PSC, PSUC, ERC i CiU)

A Barcelona capital va guanyar el **PSC** liderat per **Narcís Serra**, que va ser Alcalde entre 1979 i 1982. El segon partit més votat, amb 9 regidors (sobre 43), va ser el **PSUC**.

Eleccions municipals Barcelona
1979

partit	regidors
● PSC	16
● PSUC	9
● CiU	8
● UCD	8
● ERC	2

La Llei del Divorci de 1981

El Congrés va aprovar el 7 de juliol de 1981 la **Llei del Divorci** (162 vots a favor i 128 en contra). Va ser una iniciativa del ministre **Fernández Ordóñez** que recollia les reivindicacions de les organitzacions feministes i de drets socials. Va tenir l'oposició frontal de l'Església i dels partits conservadors.

La nova Llei del Divorci reconeixia aquest dret després del període d'absoluta supeditació de la dona al seu marit durant el Franquisme, i de l'última Llei del divorci de la República, del 1932.